

Nr 230.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 8 § bidragsförskottslagen den 11 juni 1943 (nr 382); given Stockholms slott den 9 april 1952.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 8 § bidragsförskottslagen den 11 juni 1943 (nr 382).

GUSTAF ADOLF.

G. E. Sträng.

Propositionens innehåll.

Maximibeloppet för bidragsförskott föreslås från och med den 1 juli 1952 höjt från 250 till 324 kronor för barn och år.

Förslag

till

Lag**om ändrad lydelse av 8 § bidragsförskottslagen den 11 juni 1943 (nr 382).**

Härigenom förordnas, att 8 § bidragsförskottslagen den 11 juni 1943¹ skall hava följande ändrade lydelse.

8 §.

(Gällande lydelse:)

Bidragsförskott utgår med det belopp barnets fader jämlikt rättens beslut eller enligt avtal är skyldig att utgiva till barnets underhåll, dock högst med 250 kronor för år räknat.

(Föreslagen lydelse:)

Bidragsförskott utgår med det belopp barnets fader jämlikt rättens beslut eller enligt avtal är skyldig att utgiva till barnets underhåll, dock högst med 324 kronor för år räknat.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1952; dock skall i fråga om bidragsförskott, som efter nämnda dag beviljas för tid dessförinnan, 8 § i dess hittillsvarande lydelse tillämpas.

---

¹ Senaste lydelse av 8 § se SFS 1947:532.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 april
1952.*

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, TORSTEN NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINGMAN, NORUP, HEDLUND, PERSSON, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med t. f. chefen för justitiedepartementet, statsrådet Lindell, och chefen för finansdepartementet anmäler chefen för socialdepartementet, statsrådet Sträng, fråga om *höjning av maximibeloppet för bidragsförskott* samt anför.

Den 29 februari 1952 uppdrog Kungl. Maj:t åt socialstyrelsen att efter vederbörlig utredning inkomma med förslag till höjning av bidragsförskottens maximibelopp, som f. n. är 250 kronor för barn och år. Socialstyrelsen har nu fullgjort uppdraget och i skrivelse den 15 mars 1952 föreslagit, att maximibeloppet höjes till 420 kronor.

Sedan förslaget remissbehandlats, anhåller jag att få upptaga ärendet till behandling.

Gällande bestämmelser.

Genom *bidragsförskottslagen den 11 juni 1943* (nr 382; ändr. 532/1947) har det allmänna i viss omfattning åtagit sig att förskotta underhållsbidrag, som barn under 16 år enligt lag äger utfå av sin fader men denne underlåter att betala.

Bidragsförskott kan beviljas för såväl barn i som barn utom äktenskap. I båda fallen kräves dock, att barnets föräldrar leva åtskilda och att barnet ej sammanbor med fadern.

Genom bidragsförskottet blir fadern icke befriad från sin underhållsskyldighet, utan det allmänna har rätt att av honom återkräva det förskottade beloppet. För att rätt till bidragsförskott skall föreligga fordras därför, att underhållsskyldigheten blivit fastställd i vederbörlig ordning, d. v. s. antingen genom beslut av domstol eller genom skriftligt, av två personer bevittnat avtal.

Enligt lagens 8 § utgår bidragsförskottet med det belopp, som fadern enligt domstolsbeslutet eller avtalet är skyldig att utgiva, dock med högst

250 kronor för år. Förskottet är således maximerat. I motsats till vad som var fallet före de år 1947 genomförda ändringarna i lagen är det däremot helt oberoende av moderns och barnets ekonomiska förhållanden.

Bidragsförskott beviljas och utbetalas av vederbörande barnavårdsnämnd, som även har att vidtaga erforderliga åtgärder för att indriva det förskotterade beloppet hos fadern. Kostnaderna bestridas, i den mån ersättning icke kunnat uttagas av denne, till $\frac{3}{4}$ av statsverket och $\frac{1}{4}$ av den kommun, vars barnavårdsnämnd beviljat förskottet. Statsverkets andel i kostnaderna utbetalas till kommunerna i efterskott per budgetår.

Bidragsförskottslagen erhöll sin nuvarande utformning i samband med tillkomsten av *lagen den 26 juli 1947 (nr 530) om särskilda barnbidrag till änkors och invaliders m. fl. barn*. Enligt denna lag kan, utöver allmänt barnbidrag, särskilt barnbidrag beviljas för olika kategorier av barn, bl. a. för barn, vilkas fader avlidit, och barn med okända fäder. Till skillnad från bidragsförskottet är det särskilda barnbidraget inkomstprövat. Dess maximibelopp är olika för olika grupper av barn; för de båda nyss nämnda och vissa andra kategorier utgör det enligt lagens 6 § 250 kronor om året, d. v. s. samma belopp, som högst kan beviljas i bidragsförskott. Emellertid skola genom att årets riksdag bifallit propositionen nr 70 provisoriska dyrtidstillägg för år 1952 utgå å de särskilda barnbidragen. För de bidrag, som nu äro maximerade till 250 kronor, skall tillägget utgöra 20 kronor för vardera av månaderna maj och augusti samt 30 kronor för december, d. v. s. 70 kronor för hela året. Bidragets maximibelopp under innevarande år höjes således från 250 till 320 kronor.

Socialstyrelsens förslag.

Socialstyrelsen erinrar inledningsvis om att levnadskostnaderna ökat väsentligt sedan bidragsförskottens maximibelopp fastställdes år 1947. Med hänsyn härtill finner styrelsen behovet av en förhöjning av bidragsförskotten — vilka i övervägande grad utgå till mödrar i knappa ekonomiska omständigheter — så uppenbart, att en närmare motivering härför ej vore erforderlig.

Socialstyrelsen åberopar emellertid även andra skäl än de ökade levnadskostnaderna för en förbättring av bidragsförskotten samt anföra härom bl. a.

Styrelsen vill i detta hänseende erinra om ett inom justitiedepartementet upprättat förslag till generell höjning av vissa före år 1951 fastställda familjerättsliga underhållsbidrag, vilket förslag torde komma att föreläggas innevarande års riksdag. Med hänsyn till att systemet med bidragsförskott kan sägas innebära, att samhället till förmån för vissa barn ställer sig som garant för det underhållsbidrag, som vederbörande fader i civilrättslig ordning är förpliktad att utbetala till barnet, och att bidragsförskott alltså i princip utgår med det domfästa eller avtalade beloppet, bör

en generell höjning av underhållsbidragen få återverkan även på storleken av bidragsförskottens maximibelopp. Härför talar bl. a. den omständigheten, att en generell förhöjning av underhållsbidragen utan motsvarande höjning av bidragsförskotten icke skulle få någon effekt för det stora antal barn, för vilka de underhållspliktiga underlåta att erlägga bidraget och som sålunda äro hänvisade till att utfå underhållet i form av bidragsförskott.

Även den provisoriska förbättring av de särskilda barnbidragen, varom förslag framlagts vid innevarande års riksdag, kan åberopas såsom motive-ring för en höjning av bidragsförskottens maximibelopp. Därest de särskilda barnbidragen komma att utgå med högre belopp än bidragsförskotten, kan fara föreligga för att mödrar till barn utom äktenskap underlåta att lämna sin medverkan till att faderskapet fastställles för att därigenom få särskilt barnbidrag.

I fråga om storleken av den förhöjning av bidragsförskottens maximibelopp, som bör ifrågakomma, uppställer socialstyrelsen som ett minimikrav, att full kompensation erhålles för den levnadskostnadsökning, som inträtt efter det nu gällande belopp fastställdes. Starka skäl talade emellertid för en ytterligare förhöjning. Lagstiftningen om bidragsförskott kunde sägas organiskt ansluta sig till de civilrättsliga stadgandena om föräldrars underhållsskyldighet mot barn. Då fadern icke kunde eller ville betala det i laga ordning fastställda underhållsbidraget, ställde sig samhället som ekonomisk garant för att barnet erhöle detta bidrag. Med hänsyn härtill borde de förskotterade beloppen till sin storlek så nära som möjligt ansluta sig till de underhållsbidrag, som normalt fastställdes för den grupp av barn, till vilka bidragsförskott huvudsakligen utginge. Av konstruktionen följde också, att det allmänna hade rätt att av de underhållsskyldiga återkräva förskotterade belopp. För närvarande indreves cirka 40 procent av de utbetalade förskotten av fäderna. Härigenom finge bidragsförskotten icke på samma sätt som de särskilda barnbidragen karaktären av ett rent understöd från det allmänna. Kostnaderna för det allmänna bleve också — vid samma bidragssumma — betydligt lägre för bidragsförskotten än för de särskilda barnbidragen.

I detta sammanhang pekar socialstyrelsen på de avsevärda olägenheter, som äro förknippade med att de avtalade eller utdömda underhållsbidragen numera i regel överstiga maximibeloppet för bidragsförskott. Detta medförde, att såväl barnavårdsnämnden som modern finge fordran på löpande underhållsbidrag, vilket förhållande barnavårdsnämnden vore pliktig beakta vid redovisning av de belopp, som indrivits från den underhållsskyldige. Därest detta belopp icke försloge till gäldandet av såväl barnavårdsnämndens som moderns fordran, skulle de influtna beloppen fördelas dem emellan. Detta innebure ett avsevärt merarbete för barnavårdsnämnderna och hade visat sig medföra en viss obenägenhet från i synnerhet mindre nämnders sida att bevilja förskott. Det syntes därför även av

denna anledning vara angeläget, att bidragsförskotten så nära som möjligt anslöte sig till de underhållsbidrag, som utginge inom förutnämnda grupp.

Vid sina överväganden angående maximibeloppets storlek har socialstyrelsen utgått ifrån att ett betydande antal underhållsbidrag även efter den ifrågasatta generella höjningen av de äldre underhållsbidragen komme att utgöra 35 å 40 kronor per månad. Styrelsen har även tagit hänsyn till att maximibeloppet, emedan bidragsförskotten utbetalas månatligen, bör vara jämnt delbart med tolv.

Under återopande av vad sålunda anförts förordar socialstyrelsen för sin del en förhöjning av bidragsförskottens maximibelopp till 420 kronor per barn och år eller 35 kronor per månad. Detta innebär en förhöjning med 68 procent av nu utgående maximibelopp.

Socialstyrelsen fortsätter.

En förhöjning av nu föreslagen storleksordning av bidragsförskottens maximibelopp får till följd, att den nuvarande överensstämelsen mellan bidragsförskottens och de särskilda barnbidragens belopp — även om hänsyn toges till den föreslagna provisoriska förbättringen av de senare — åtminstone för tillfället frångås. Enhetliga maximibelopp för dessa bidrag ansågs visserligen vid tillkomsten av nu gällande lagar önskvärda med hänsyn till att båda bidragen i viss utsträckning avsåg samma kategori, ensamstående kvinnors barn. Styrelsen är emellertid av den uppfattningen, att en dylik överensstämmelse beträffande beloppen om än önskvärd icke är oundgängligen nödvändig. Till en början kan erinras därom, att barn till här ifrågavarande grupper — i huvudsak änkor å ena sidan och fränskilda eller ogifta kvinnor å den andra — för vilka bidrag utgår i form av särskilda barnbidrag respektive bidragsförskott, icke äro helt jämställda i fråga om samhällseliga hjälpåtgärder trots den nuvarande överensstämelsen i fråga om bidragens maximibelopp. Dels äro nämligen de särskilda barnbidragen i motsats till bidragsförskotten inkomstprövade, dels kan till änkor (änklingar), om vederbörande hos sig har eget barn under 10 års ålder, utgå särskilt årligt bidrag med maximibelopp varierande mellan 1 000 och 600 kronor. Även om enhetlighet beträffande maximibeloppen för bidragsförskotten och de särskilda barnbidragen bibehålles, uppnås sålunda ändock icke någon matematisk rättvisa mellan de båda grupperna av bidragsmottagare. Därjämte kan framhållas, att bidragsförskotten, som tidigare nämnts, ha en annan konstruktion än de särskilda barnbidragen, varför också av den anledningen en fullständig överensstämmelse i fråga om beloppen icke kan anses erforderlig.

Därest emellertid maximibeloppen för bidragsförskotten och de särskilda barnbidrag, som utgå enligt 6 § lagen om sådana bidrag, anses böra vara lika stora — för vilken synpunkt beaktansvärda skäl helt visst kunna anföras — behöver detta likväl icke hindra, att maximibeloppet för bidragsförskotten nu höjes i enlighet med styrelsens förslag. Den förbättring av de särskilda barnbidragen, varom förslag föreligger, är nämligen avsedd att endast utgöra ett provisorium i avvaktan på änkepensioneringskommitténs förslag till en mera definitiv reglering av sistnämnda bidrags storlek. Vid behandlingen av det förslag härutinnan, som kommittén kommer att framlägga, kan enhetlighet i fråga om de olika bidragens maximibelopp, om sådan anses böra ifrågakomma, åvägabringas.

I fråga om den kostnadsökning, som föranledes av socialstyrelsens förslag, hänvisar styrelsen till en början till denna tablå, som utvisar kostnaderna i milj. kronor under åren 1948—1950.

År	1	2	3	4		5
	Utbetalat belopp	Av fäder återbetalat belopp	Summa	Staten	Kommunerna	Nettobelopp
1948	6,4	2,4	4,0	2,9	1,1	
1949	7,2	2,8	4,4	2,8	1,6	
1950	7,6	3,0	4,6	2,7	1,9	

Uppgifterna i de tre första kolumnerna äro hämtade ur barnavårdsstatistiken och avse kalenderår. Statens utgifter i kol. 4 ha erhållits ur budgetredovisningen och hänföra sig till de budgetår, som börja under angivna kalenderår. Kommunernas utgifter ha framräknats såsom skillnaden mellan kol. 3 och kol. 4.

Såsom framgår av tablán ha utgifterna för bidragsförskotten successivt ökat under de tre åren. Ökningen sammanhänger enligt vad socialstyrelsen uttalar dels med att antalet barn med bidragsförskott efter hand ökat och dels med att det genomsnittliga bidragsbeloppet per barn stigit. Detta framgår av denna sammanställning.

År	Antal barn med bidragsförskott	Utbetalat belopp per barn
1948	34 321	185
1949	36 914	194
1950	38 320	199

Socialstyrelsen framhåller, att antalet barn, som erhållit bidragsförskott, från år 1948 till år 1950 stigit kraftigare (11,7 procent) än det genomsnittliga bidragsbeloppet (7,6 procent).

I anslutning till de sålunda lämnade sifferuppgifterna upplyser socialstyrelsen, att uppgifter saknas om huru de barn, som erhållit bidragsförskott, fördela sig med avseende å bidragsbeloppens storlek. Det förhållandet, att utbetalat belopp per barn endast uppginge till 199 kronor per år, finge emellertid icke tolkas så, att ett betydande antal barn erhöle reducerade belopp på grund av att underhållsbidragen understeg bidragsförskottens maximibelopp. Ehuru det icke finnes någon statistik, som belyste underhållsbidragens storlek för inom- eller utomäktenskapliga barn, kunde det med viss säkerhet konstateras, att det endast vore i ett mindre antal fall, sannolikt högst 10 procent, som bidragens maximibelopp icke kunde utnyttjas. Att det genomsnittliga bidragsbeloppet i viss omfattning understeg förskottets maximibelopp torde i stället bero på den omständigheten, att åtskilliga förskott av olika anledningar utginge blott under en del av respektive år.

Socialstyrelsen anför härefter.

I avsaknad av nu nämnda uppgifter om bidragsbeloppens och underhållsbidragens faktiska storlek äro givetvis möjligheterna att beräkna kostnaderna för en förhöjning av bidragsförskotten rätt begränsade. Härtill kommer, att den planerade lagstiftningen om generell förhöjning av vissa underhållsbidrag ytterligare försvårar en dylik kalkyl. Beräkningarna kunna därför endast bli av summarisk natur och måste grundas på vissa antaganden.

Höjas underhållsbidragen utan att maximibeloppet för bidragsförskotten ändras, minskas andelen barn med reducerade bidragsförskott. Ökas bidragsförskottens maximibelopp, ökas vid oförändrade underhållsbidrag också andelen barn med reducerade bidragsförskott. Vid en samtidig höjning av såväl underhållsbidrag som bidragsförskott synes det därför vara rimligt att göra det antagandet, att samma andel barn som för närvarande kommer att erhålla reducerade bidragsförskott. Ett dylikt antagande håller givetvis streck endast under den förutsättningen, att den genomsnittliga höjningen blir ungefär lika stor för såväl underhållsbidrag som bidragsförskott.

Barnafäderna ha under 1948—50 årligen återbetalat 39 procent av de belopp, som utbetalats i bidragsförskott. Vid en förhöjning av underhållsbidrag och bidragsförskott kommer möjligen andelen återbetalade bidragsbelopp att minska något. Det antages emellertid här, att en oförändrad andel av de utbetalade bidragsförskotten återbetalas, när detta förenklar beräkningarna.

Under nu gjorda antaganden beräknar socialstyrelsen att, därest bidragsförskottens maximibelopp höjes till 420 kronor, statens kostnader för bidragsförskotten komma att årligen ökas från nuvarande 2,7 milj. kronor till 4,8 milj. kronor.

Remissyttrandena.

Över socialstyrelsens förslag ha efter remiss yttranden avgivits av statskontoret, Svenska stadsförbundet, Svenska landskommunernas förbund och Svenska socialvårdsförbundet.

I yttrandena råder enighet om att en höjning av bidragsförskottens maximibelopp bör komma till stånd.

I fråga om höjningens storlek ansluter sig *Svenska landskommunernas förbund* helt till socialstyrelsens förslag.

Svenska stadsförbundet anser sig icke kunna göra något uttalande i denna fråga, särskilt i betraktande av att närmare upplysningar ej lämnats rörande den generella höjning av fastställda underhållsbidrag, varom förslag förutsatts komma att underställas årets riksdag.

Svenska socialvårdsförbundet förklarar sig varmt förorda socialstyrelsens förslag men påpekar samtidigt, att ett upphävande av den tidigare överensstämelsen i fråga om maximibeloppen för de särskilda barnbidragen och bidragsförskotten kan komma att medföra vissa olägenheter. Förutsatt att höjningen av de särskilda barnbidragen begränsades till 70

kronor, komme vederbörande i de fall, där bidragsförskott i samband med barnafaderns bortgång ersattes av särskilt barnbidrag, att få vidkännas en icke oväsentlig minskning i utgående förmåner.

Statskontoret anför.

Såsom i ärendet framhållits gäller för närvarande samma maximigräns för bidragsförskott som för de särskilda barnbidragen till änkers och invaliders m. fl. barn (bidrag enligt 6 § lagen om särskilda barnbidrag). I proposition 1952: 70 har Kungl. Maj:t föreslagit, att under år 1952 skulle såsom ett provisorium utgå dyrtidstillägg å de särskilda barnbidragen. Förhöjningen av förenämnda i 6 § avsedda barnbidrag föreslås utgöra 70 kronor. De skäl socialstyrelsen anført för sitt förslag, att bidragsförskottens maximibelopp skulle sättas högre än maximigränsen för de förhöjda barnbidragen enligt 6 §, finner statskontoret ej bärande. Ämbetsverket anser det således ej försvarligt, att statens garantier skulle sträcka sig längre i fråga om fränskilda och ogifta kvinnors barn än beträffande änkers och invaliders barn, särskilt som bidragsförskotten ej äro inkomstprövade, medan de särskilda barnbidragen utgå efter sådan prövning.

På grund av vad sålunda anförts förordar statskontoret, att maximigränsen för bidragsförskotten bestämmes till samma belopp, som föreslagits för de särskilda barnbidragen enligt 6 § lagen om sådana bidrag, eller 320 kronor för år.

Departementschefen.

Såsom framgår av den lämnade redogörelsen innebär lagstiftningen om bidragsförskott, att samhället i viss omfattning åtagit sig en garanti för att barn, vilkas föräldrar på grund av söndring eller eljest leva åtskilda och som ej sammanbo med sin fader, komma i åtnjutande av det underhållsbidrag, som fadern enligt lag är skyldig att utgiva. Lagstiftningen är så konstruerad, att samhället övertager faderns betalningsskyldighet i de fall, där denna försummas, och förskotterar vad fadern har att erlægga till barnet. I gengäld inträder samhället i barnets rätt gentemot fadern och äger således av denne återfå det förskjutna beloppet.

För att bidragsförskott skall kunna beviljas kräves, att faderns underhållsskyldighet blivit fastställd genom beslut av domstol eller genom avtal som upprättats i viss ordning. Förskottet, som är helt oberoende av moderns och barnets ekonomiska förhållanden, utgår i princip med samma belopp, som fadern har att erlægga enligt beslutet eller avtalet. En begränsning är emellertid föreskriven så tillvida, att förskottet icke får överstiga 250 kronor för år.

Socialstyrelsen har nu föreslagit att detta belopp höjes till 420 kronor för år.

Den nu gällande regeln om maximering av bidragsförskottet till 250 kronor för år tillkom år 1947, då lagen erhöll sin nuvarande lydelse. Vid detta tillfälle ansågs ett belopp av 250 kronor om året tillräckligt för att jämte det allmänna barnbidraget och andra sociala förmåner tillförsäkra

2 — *Bihang till riksdagens protokoll 1952. 1 saml. Nr 230.*

ifrågavarande grupper av barn en ur samhällets synpunkt önskvärd minimi-standard. Sedan dess har emellertid en fortskridande försämring av penningvärdet ägt rum. Som belysning härav kan nämnas, att levnadskostnadsindex i 1935 års serie utan skatter och sociala förmåner under åren 1947—1951 stigit från 156 till 204, d. v. s. med omkring 30 procent. Om bidragsförskottet skall kunna fylla sitt ursprungliga syfte är det därför enligt min mening nödvändigt, att en höjning av dess maximibelopp kommer till stånd.

En sådan höjning ligger helt i linje med det förslag till lag om höjning av vissa underhållsbidrag, som genom proposition denna dag efter föredragning av t. f. chefen för justitiedepartementet underställts riksdagen och som innebär, att familjerättsliga underhållsbidrag, vilka bestämts genom dom som meddelats eller avtal som slutits före den 1 januari 1951, fr. o. m. den 1 instundande juli skola i närmare angiven ordning höjas med hänsyn till penningvärdets fall. Om detta förslag genomföres men bidragsförskottslagens maximiregel lämnas oförändrad, blir resultatet, såsom socialstyrelsen påpekat, att de barn, som äro hänvisade till att utfå sitt underhåll av fadern i form av bidragsförskott, icke komma i åtnjutande av den förbättring, som avses med förslaget.

När det gäller att taga ståndpunkt till frågan, hur högt bidragsförskottets maximibelopp skall sättas, hör enligt min mening hänsyn tagas till storleken av en annan med bidragsförskottet nära besläktad social förmån, nämligen det särskilda barnbidraget. Sådant bidrag utgår till två huvudgrupper av barn. Den ena gruppen omfattar föräldralösa barn; för dem utgör bidraget högst 420 kronor om året. Till den andra gruppen höra bl. a. barn, vilkas fäder avlidit, och barn av okända fäder, d. v. s. barn som ur de synpunkter det här gäller äro likställda med dem, till vilka bidragsförskott må utgå men som på grund av bidragsförskottslagens konstruktion icke kunna komma i åtnjutande av sådant bidrag. För de barn, som tillhöra sistnämnda grupp, utgör det särskilda barnbidraget högst 250 kronor om året. Bakom denna maximering ligga samma synpunkter, som varit avgörande, då bidragsförskottets maximibelopp bestämts till 250 kronor om året.

Emellertid skola enligt den av riksdagen numera godkända propositionen nr 70 för år 1952 dyrtidstillägg utgå å de särskilda barnbidragen. För de bidrag, som äro maximerade till 250 kronor, skall tillägget utgöra 70 kronor, vilket motsvarar 28 procent av bidragets maximibelopp. Då frågan om dessa tillägg anmäldes i statsrådet erinrade jag om att bestämmelserna i lagen om särskilda barnbidrag vore föremål för översyn av änkepensioneringskommittén, vilken hade för avsikt att under innevarande år framlägga ett förslag i ämnet. Med hänsyn härtill ansåg jag, att tilläggen borde givas provisorisk karaktär och utformas på ett sådant sätt, att svårigheter ej skapades vid övergången till en mera defini-

tiv ordning. Såsom nyss framhållits äro bidragsförskotten och de särskilda barnbidragen förmåner, vilka stå varandra mycket nära, och enligt vad jag erfarit är det sannolikt, att det resultat, vartill änkepensioneringskommittén kan komma i fråga om barnbidragens storlek, medför att jämväl frågan om bidragsförskottens maximibelopp måste tagas under omprövning. Under sådana omständigheter anser jag mig nu icke böra förordna större höjning av sistnämnda belopp än som motsvarar de föreslagna tilläggen till barnbidragen. Eftersom bidragsförskottet utbetalas månadsvis synes det dock lämpligt att jämka dess maximibelopp uppåt, så att det blir jämnt delbart med 12.

På grund av vad nu anförts tillstyrker jag att maximibeloppet för bidragsförskottet höjes med 74 kronor, d. v. s. från 250 till 324 kronor för år.

Den av mig förordade höjningen kräver ändring i 8 § bidragsförskottslagen. Ett förslag härom har upprättats inom socialdepartementet. Ändringen föreslås skola träda i kraft den 1 juli 1952. Med hänsyn till innehållet i lagens 7 § synes i övergångshänseende ej böra stadgas annat än att den nuvarande maximiregeln skall gälla i fråga om bidragsförskott, som beviljas efter ikraftträdandet men avse tid dessförinnan.

Kostnaden för bidragsförskott bestrides, i den mån ersättning ej kunnat uttagas av den underhållsskyldige, till $\frac{3}{4}$ av statsverket och $\frac{1}{4}$ av den kommun, vars barnavårdsnämnd beviljat förskottet. Om föreliggande förslag genomföres, beräknas statens andel i kostnaderna komma att öka med omkring 0,8 milj. kronor per år. Eftersom kommunerna erhålla gottgörelse av staten i efterskott per budgetår, kommer ökningen emellertid icke att belasta statsbudgeten under nästkommande budgetår.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att antaga förenämnda inom socialdepartementet upprättade förslag till lag om ändrad lydelse av 8 § bidragsförskottslagen den 11 juni 1943 (nr 382).

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Lars Lemne.